

'GEBONDEN AAN GROEN' gaat leven

De greenkeepers en een groep vrijwilligers op De Batouwe hebben de afgelopen jaren hard gewerkt om de natuur op de baan te verbeteren. In maart wordt de golfvereniging hiervoor beloond - als eerste club in Nederland - met het 'Committed to Green'-certificaat.

Lia van Hagen

De Batouwe

De Batouwe is een van de tien clubs die meedoen aan Committed to Green, een project dat vijf jaar geleden in Nederland in het leven is geroepen. De golfclub in Tiel is de eerste club die het programma met succes heeft afgerond.

Wat is er zichtbaar van Committed to Green? 'Bijvoorbeeld vogelnestkasten in de baan' zegt greenkeeper Frans Kind van De Batouwe: 'En we hebben ecologische oevers gemaakt, houtwallen, bloembakken. We hebben nu 115 verschillende vogels en alle nestkasten zitten vol.'

VLINDERS TELLEN

Meedoen aan Committed to Green loont dus. De club is niet alleen ecologisch verantwoord aan het werk, de baan wordt er ook veel mooier van. Je kan het *zien*. En willen we niet allemaal spelen op fris groen gras temidden van bloeiende azalea's zoals op Augusta National? 'De NGF vond destijds tien pilot-clubs bereid om mee te doen aan het natuur- en milieubeheerplan', vertelt Lia van Hagen-Grimbergen. Als lid van de commissie greenkeeping van de NGF weet ze alles van het Gebonden aan

Groen-programma en begeleidt ze de golfclubs die meedoen. 'De clubs waren erg enthousiast, maar het bleek allemaal erg ingewikkeld. Vlinders tellen is interessant maar het gaat om het ecologisch beheren van de baan. Elke club doet wel wat aan natuurbeheer, elke hole wordt aangekleed door bomen en struiken, maar het gebeurt vaak niet planmatig. En dat moest juist wel.'

Van Hagen, voor wie natuur 'een uit de hand gelopen ►►

hobby' is, schreef daarom samen met haar man een handleiding namens de NGF. Committed to Green is een initiatief van de European Golf Association, de NGF-handleiding is op Nederland toegespitst. 'Bij ons is de milieuwetgeving al behoorlijk goed. Nieuwe banen voldoen dus meestal al aan milieu-eisen. Maar de natuur zit aan de randen van de baan. Je kan het beheren zodat de natuur beter gedijt.'

De handleiding had een positieve werking: 'Afgezien van de tien pilot-clubs hebben zo'n twintig clubs belangstelling getoond om mee te doen.' In het boekje staat een stappenplan omschreven dat uiteindelijk leidt tot het 'ecolabel' Committed to Green, het certificaat dat De Batouwe binnenkort ontvangt.

ECOLOGISCHE GOLFBAAN

'De eerste stap is, wat hebben we?' zegt Van Hagen. 'Daarvoor kun je deskundigen uitnodigen. Die hebben verstand van bomen en planten en vinden het leuk.' Dat is precies wat De Batouwe deed. Henk Brinks: 'We hebben vier deskundigen van de IVN uitgenodigd.' De IVN is de Vereniging van natuur- en milieueducatie. 'De vogelgroep ging om half zeven de baan in. De deskundige wees vogels aan. Later hebben we cd-roms aangeschaft om vogelsoor-

ten uit het hoofd te leren en is iemand van de vlinderstichting uitgenodigd. Je steekt er veel van op.' Ook de bodem moet worden onderzocht, vertelt Van Hagen. 'Wat groeit waar? In een duingebied kan je niet zomaar iets planten.' Na de inventaris en tellingen zet de club een natuurbeheerplan op papier. Van Hagen: 'Je moet je afvragen hoe een goed natuurlijk bos eruitziet. Zo'n bos moet ook onderhouden worden - bomen snoeien, knippen voor meer licht.' De voordelen van het Committed to Green reiken verder dan een ecologische baan met flora en fauna. 'Vroeger hadden natuurbeschermers veel kritiek op golfbanen. "Het neemt veel te veel ruimte in en ze maken er een groene woestijn van", hoorde je dan, of "De natuurwaarde

neemt af.'" Dat is niet meer zo, zegt Van Hagen: 'Nu verbetert de waarde. Neem de Twentsche. Daar wordt nu niet meer gemest. Landgoed Twikkel is blij met ons: er zijn meer vogels en zoogdieren door het ecologisch te beheren.'

'NU MOGEN WE ZEKER NIETS MEER'

'Zo is er een omslag gekomen bij natuurorganisaties,' vervolgt Van Hagen, 'en overheden zijn er ook niet ongevoelig voor.' Dat is extra belangrijk omdat er in de toekomst meer banen nodig zijn. Het aantal golfers groeit immers gestaag. De NGF probeert de overheden in een vroeg stadium - tijdens het maken van streek- en provincieplannen - te overtuigen dat er ook golfbanen moeten komen - banen die een bufferzone vormen tussen stedelijke en landelijke gebieden, golfbanen met een groene uitstraling die ook aan niet-golfers recreatiemogelijkheden bieden.

Committed to Green is dus in het belang van alle golfclubs, maar Van Hagen merkt dat er bij sommige verenigingen wat huiver bestaat: 'Ze zeggen: "Nu mogen we zeker niets meer." Maar er mag evenveel als anders. Clubs denken ook vaak "Wat een gedoe". Maar met de handleiding is het niet ingewikkeld. Er zijn ook altijd vrijwilligers te vinden, bijvoorbeeld bij het IVN. En het hoeft niets extra's te kosten, dat is ook een misverstand.'

HET LEEFT BIJ DE MENSEN

Op De Batouwe kwam Henk Brinks met een slimme oplossing om het budget uit te breiden. 'Ik heb donateurs gezocht, "Vrienden van Committed to Green". Zo'n honderd leden betalen 45 euro per jaar. Verder hebben we elk jaar een wedstrijd met op elke hole een vraag over de natuur. Het leeft bij de mensen.' De leden krijgen er veel voor terug: een fraaie baan, lezingen, presentaties en boekjes. De steun van de leden - zoals op De Batouwe - is essentieel, benadrukt Van Hagen: 'Er moet draagvlak zijn, en betrokkenheid. Herkenbosch betreft de club erbij door spelers kaartjes te geven waarop ze kunnen aangeven wat ze tijdens een ronde zien aan planten en dieren.'

Leden van de clubs die meedoen aan Committed to Green raken meer bewust van de natuur. 'Hoewel sommige spelers alleen hun bal willen zien', zegt Van Hagen. 'In het voorjaar vlogen er kraanvogels over onze baan, wel veertig vogels. Dus ik zei "Kijk daar!", want dit is vrij uniek. Maar iemand riep meteen "Doorspelen! Er zit een flight achter ons." Het mooie van golf is nu juist dat het wandelen en sporten tegelijk is.'

In de praktijk voeren de greenkeepers de plannen uit. 'Committed to Green is een belangrijk onderdeel van de greenkeepersopleiding aan de HAS, de hogeschool. Voor andere greenkeepers bestaat nascholing.' Van Hagen merkt dat het baanpersoneel vaak erg enthousiast raakt: 'Ze gaan meedenken: "Hier kan een vogelhuisje komen, daar kan gesnoeid worden." Het gaat leven.'

Ook andere pilot-clubs dan De Batouwe zijn al ver gevorderd met hun natuurprogramma. De Efteling, de Oosterhoutse, Almeerderhout en Herkenbosch hebben om een 'audit' gevraagd. Dat betekent een bezoek door een onafhankelijke commissie, die ervaren is op het gebied van golf, milieu en natuur. De auditcommissie toetst of aan alle criteria is voldaan. Zo ja, dan volgt ook voor deze clubs het Committed to Green-certificaat.

Bijzondere fauna op De Batouwe

Foto's: Koen Suijk